No. 84 DONDERDAG 14 JULIJ. 1859.

ZES EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per *drie maanden* te Assen *f* 2.30 buiten Assen franco per post *f* 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels *f* 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPTUEERDE STATEN der Provincie Drenthe brengen ter kennis van de belanghebbenden, dat bij de op heden, overeenkomstig de aankondiging van 25 Junij ll, gehoudene uitloting ter aflossing met 1 November 1859, zijn aangewezen de aandeelen nos. **60**. **163** en **180** in de Provinciale geldleening van f 225 000 voor de deelneming in de Drentsche Kanaalmaatschappij.

Assen den 13 Julij 1859.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK, Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE, Griffier.

OVERZIGT DER BELANGRIJKSTE GEBEURTENISSEN.

12 Julij.

Wat wij met moeite konden gelooven, zijn wij verpligt voor waarheid te houden: Keizer *Napoleon* heeft het vredesvoorstel aan Keizer *Frans Jozeff* gedaan en maandag jl had hij te Villafranca een mondgesprek met den Oostenrijkschen Monarch.

Met moeite konden wij gelooven, dat de overwinnende Keizer het eerst de hand tot verzoening zou uitsteken. Dat hij zich genegen toonde tot eene minnelijke schikking, dat hij zich geen tweemaal zou laten verzoeken, maar als een overwinnaar doen kan, edelmoedig zijn vijand halverwege te gemoet zou treden, als deze den eersten stap deed; dat hij dit zelfs gaarne zou doen, omdat hij daardoor in zedelijke kracht moest winnen — dat werd door ons niet betwijfeld, maar dat hij geheel uit eigen beweging zou zeggen: „laat ons het bloedvergieten staken en vrede maken!” dit kwam ons hoogst onwaarschijnlijk voor, omdat de publieke opinie die toenadering niet geheel en al op rekening van zijne edelmoedigheid zou schrijven En zoo is het reeds. De een zegt: „Keizer *Napoleon* had geen zin aan den vierhoek, die hem zwaar te veroveren scheen!” De andere verzekert: „de Oostenrijkers verloren wel, maar overwinningen, zoo duur gekocht, zouden de Fransche armee halveeren. Een derde meent, dat er honderdduizende Oostenrijkers in aantogt waren, terwijl de Fransche armee met groote moeite versche troepen en nieuwen toevoer moet wachten. Een vierde houdt het er voor, dat de uiterst vrijzinnige geest der Italiaansche burgerij Frankrijk's Keizer verontrustte. Een vijfde doet *Napoleon* het zwaard opsteken voor den Pauselijken ban enz. enz. enz In 't kort, elk wil iets anders vinden, dan alleen klinkklare edelmoedigheid, en die den Keizer gaarne de eer willen geven, hebben toch altijd een maar, dat, hoe behendig ook verborgen, toch in 't oog springt, ja te eerder wordt opgemerkt.

Hooren wij wat de *Times* zegt, een op dit oogenblik geheel onafhankelijk blad:

„Van de onderhandelingen der volgende week zal het welligt afhangen, of in Europa de vrede hersteld, dan wel een oorlog, welke alsdan waarschijnlijk niet tot Italie bepaald zal blijven, hervat zal worden. Ten aanzien van den wapenstilstand is er weinig mede te deelen buiten hetgeen reeds aan het publiek bekend is. De tijding daarvan was voor de bewindslieden evenzeer eene verrassing als voor ieder ander Zeker schijnt het te zijn, dat het voorstel van Frankrijk kwam en een door Keizer *Napoleon* uit eigen beweging gedane stap is. Dit is een feit van hoog gewigt, hoe het dan ook opgevat worde. Dat Keizer *Napoleon* in eenen voorspoedigen veldtogt halt maakt en openingen doet aan den vijand, dien hij in twee groote veldslagen overwonnen en naar de grenzen van Lombardije teruggedreven heeft, is een blijk van gematigdheid of van verlegenheid bij den Keizer der Franschen. Dat het laatstgemelde de oorzaak van dit plotselinge besluit is, kunnen wij bezwaarlijk gelooven. Wel is waar, het is een kostbare oorlog; het Fransche leger bevindt zich op eenen aanmerkelijken afstand van zijn land; de leeftogt moet betaald worden, en de ingezetenen van het vijandelijke land kunnen niet tot levering daarvan worden gedwongen, zoo als in de veldtogten van der eersten *Napoleon*; de vermeestering van het vermaarde vierital Oostenrijksche vestingen is ongetwijfeld eene bezwaarlijke taak, en een vreesachtig veldheer zou zich kunnen voorstellen, dat het nog niet te laat voor de krijgskans zou zijn om zich te wenden. Doch dit zijn bezwaren welke vóór het aanvangen van den oorlog vooruitgezien moeten zijn. De fortuin heeft tot nóg toe den Keizer der Franschen boven zijne stoutste verwachtingen begunstigd.

„Er moet dus, indien Keizer *Napoleon* wenscht een einde aan den oorlog te maken, eene andere reden daarvoor bestaan dan de vrees, dat de strijd met Oostenrijk zijne kracht, de sterkte van zijn leger en volk zou te boven gaan. Geen voorspoed dien hij kon verwachten is zoo groot als die hem werkelijk is te beurt gevallen; en het is onze vaste overtuiging, dat, indien hij en Keizer *Frans Joseph* de eenige magten in Europa waren, hij den veldtogt zou voortzetten tot dat iedere Oostenrijker uit Italie ware gedreven. De ware oorzaak van den tegenwoordigen stap van den Keizer der Franschen is, naar wij gelooven, gelegen in de bedenkelijkheden, welke de ongehoorde voorspoed zijner wapenen overal in Europa heeft opgewekt. Die ongerustheid is zoo algemeen, dat zelfs iemand van zoo veel vastberadenheid als *Lodewijk Napoleon* niet dienstig kan achten ze in den wind te slaan. De kans om gansch Europa tegen zich te hebben kan niet aan het oog des Keizers ontgaan; en hoewel Frankrijk nog mag beweren aan verscheiden vereenigde vijanden het hoofd te kunnen bieden, is het zeer wel mogelijk dat de Keizer geen lust heeft om de fortuin al te zeer op de proef te stellen.

„Wat daarvan ook zij, het verblijdt ons dat het voorstel tot eenen wapenstilstand van eene der oorlogvoerende partijen is gekomen en niet van ons gouvernement. Engeland heeft zich dit maal onthouden van inmenging in zaken, waarin het niet met eer of goeden uitslag kon tusschen beide komen. De twee tegenpartijders begonnen te oorlogen in spijt van onze dringende vertoogen, en thans voegt het ons, hen te laten begaan, tot zij geneigdheid betoonen om aan wijzere en betere inzigten het oor te leenen. Indien de volgende week of veertien dagen toonen, dat *Napoleon* en *Frans Joseph* in de daad wenschen de bloedvergieting te stuiten en de Italiaansche aangelegenheden tot eene definitive regeling te brengen, dan zullen wij daartoe gaarne medewerken; doch ons land zou zich verlagen door ongevraagden raad op te dringen aan twee keizers, die geen wensch betoond hebben om met ons te rade te gaan.”

De Fransch-Ministeriële pers zwaait — en zeer natuurlijk — grooten lof toe aan 's Keizers edelmoedig vredesvoorstel, en zingt hem, in opmerkelijke harmonie met de Engelsch-Ministeriële dagbladen een brommend loflied toe; terwijl de *Morning-Post*, *Palmerston's* orgaan, roept: ziedaar weder *Napoleon I*! Ook deze bood telkens een wapenstilstand aan, als hij een paar groote overwinningen behaalde.

De vraag is: wat zal er van Lombardije worden?

Men zegt, dat het een deel zal uitmaken van Sardinie, en dat is waarlijk een groot loon voor Koning *Victor Emanuel*, immers het is een rijk land en zal eene parel zijn aan Sardinie's kroon.

En Venetie?

Men verzekert, dat ook dat Oostenrijksch-Italiaansch gewest tot een onafhankelijk Koningrijk zal worden verheven, onder het bestuur van een Oostenrijkschen Aartshertog of van den Hertog van Leuchtenberg, of . . . . ja liefhebbers genoeg.

Wij zullen zien.

De verwikkelingen in den Kerkelijken Staat baren veel bekommering. Bologna is het hoofdkwartier der ontevredenen, en Koning *Victor Emanuel* wil, ja m o e t hen beschermen tegen de Pausselijke troepen.

Dat is — roept de Paus — schending der onzijdigheid en dat is het ook, maar de bevrijding van Italie van onderdrukking van boven, is toch het doel des oorlogs? !

't Is echter te voorzien, dat de Paus bij de geslotene wapenschorsing zal wachten, of op vreedzame wijze zijn gezag zal worden hersteld, en als hij wacht, handelt hij verstandig.

13 Julij.

Vrede! Vrede! is de tijding, die heden door geheel Europa langs de telegraafdraden is gevlogen, en voorzeker overal blijdschap heeft gebragt en niet het minst in de woningen dergenen, wier inkomsten geheel of gedeeltelijk bestaan in renten van staatsfondsen. Ook wij hebben ons gehaast onze lezers dit heugelijk berigt in een afzonderlijk bulletin mede te deelen.

Waren Parijs, Turyn, Weenen, ja de geheele wereld verrast door den wapenstilstand, grooter verrassing zal nog de tijding van den vrede veroorzaken. De diplomatie dacht, dat haar nog een zwaar werk wachtte, om op nieuw bloedvergieten te voorkomen, zij zette zich reeds in postuur, om ter dege haar best te doen, een congres was reeds zoo goed als zeker, en ziet *Napoleon* maakt hare diensten overbodig, hij kiest den kortsten weg, om de twistzaak te beslechten, hij gaat regelregt naar zijne tegenpartij, vraagt of die vrede wil, bespreekt de zaak, zegt zijne voorwaarden, hoort de tegenwerpingen daartegen en . . . . . de zaak is in orde, het contract geteekend

Napoleon is een buitengewoon man, een man, die niet den ouden slenter volgt, een man, die de wereld telkens verrassingen bereidt.

Het telegraphisch berigt meldt niet, dat Koning *Victor Emanuel* ook in deze vredesonderhandelingen is gekend Het schijnt, dat Keizer *Napoleon* zeer ontevreden is over zijn bondgenoot en over het geheele Italiaansche volk, tot wiens bevrijding hij is opgetrokken. De Koning lijfde de overwonnen en niet overwonnen landen bij zijne Staten in, niettegenstaande de Keizer had verklaard, dat een Europeesch congres over het lot dier landen zou beslissen, en 's Konings handelwijze tegenover den Paus ergerde den Keizer ook zeer, en was geheel in strijd met diens herhaalde verklaring, dat 's Pausen wereldlijk en geestelijk gezag onaangeroerd zou blijven. Het Italiaansche volk stelde zich ook niet tevreden met de bevrijding van vreemde heerschappij, velen verlangden de democratische republiek

Hoe dit zij, het zal nader moeten blijken, welke drangredenen Keizer *Napoleon* eigenlijk bewogen hebben, om zoo plotseling vrede te sluiten.

Het telegraphisch berigt, bij ons ontvangen, zegt:

Italie wordt eene confederatie, onder voorzitterschap van den Paus. — Lombardije komt aan Sardinie. — Venetie blijft aan Oostenrijk, maar wordt een deel der confederatie

Dit berigt laat nog veel te vragen over: Zullen de inwoners der verschillende Staten meer vrijheid genieten? Zal het binnenlandsch bestuur, vooral dat van den Kerkelijken Staat, beter worden? Zal de Koning van Napels minder met den stok regeren?

Verlangend zien wij naar de beantwoording dezer vragen uit.

Het groote vredenieuws doet alle andere tijdingen geheel op den achtergrond treden

14 Julij.

Wij deelen nog de heden ontvangene telegrafische berigten mede:

Weenen, 13 Julij. De *Oesterr. Corresp.* deelt aldus de voorwaarden van den vrede mede: „Oostenrijk en Frankrijk zullen het vormen van een Italiaanschen bond begunstigen, terwijl Oostenrijk zich aansluit bij dien bond. Lombardije wordt tot den Mincio afgestaan. Mantua, Peschiera, Borgoforte en geheel Venetie blijven onder Oostenrijk De Vorsten van Toskane en Modena zullen terugkeeren naar hunne staten. Algemeene amnestie.”

(Men zal opmerken, dat er tusschen deze dépêche en die uit Parijs nog al eenig verschil bestaat.

Marseille, 13 Julij. Te Napels is een aantal Zwitsers in de kasernen in opstand gekomen, vermoorden een kolonel en doodden verscheiden officieren. De opstand is echter door de soldaten der huzaren bedwongen. Er zijn 75 Zwitsers gedood en 233 gewond.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer

Zitting van 11 *Julij* Heden is de diskussie gevoerd over de regeling der loods dienst van zeeschepen. Art. 1 en 2 zijn aangenomen. Art. 3 waarop amendementen waren gesteld op de tarieven, is aangehouden. De heer *Elout* heeft den minister van koloniën geïnterpelleerd over de emancipatie der slaven in West-Indie. De minister heeft geresumeerd de punten van overeenstemming en van bezwaren der Kamer nopens het aanhangig ontwerp: dat alles vereischt rijpe overweging. Ook de afgetreden gouverneur-generaal is tegen de emancipatie op eenmaal; er worden nu nieuwe voorbereidende maatregelen genomen en de minister vleit zich in de najaarszitting eene gewijzigde voordragt te kunnen indienen.

Zitting van 12 *Julij.* Heden is aangenomen met 44 tegen 8 stemmen het ontwerp der regering op de loodsdienst. De discussie op 't ontwerp van policie op de spoorwegen is bepaald op aanstaanden Zaturdag en daarna over de concessie van den Noorderspoorweg; de regering verklaarde zich tegen een nader uitstel. Er waren 21 leden voor de verdagingen.

—

Het eenig artikel van het ontwerp van wet over de tuchtiging, op te leggen aan verpleegden in de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, die niet wegens bedelarij of landlooperij zijn veroordeeld, luidt aldus:

„De tuchtigingen opgenoemd in art. 63 der wet van 28 Junij 1854, (Staatsblad no. 100), kunnen mede worden opgelegd aan die verpleegden in de gestichten te Ommerschans en te Veenhuizen, welke niet wegens bedelarij of landlooperij zijn veroordeeld.

„De artt. 64 en 65 dier wet zijn ook van toepassing op de tuchtigingen krachtens de tegenwoordige wet op te leggen.”

—

Men verneemt dat door de kommissie van rapporteurs over de ontwerpen van wet nopens het geneeskundig bestuur, drok gearbeid wordt aan het opmaken van het verslag over dat wetsontwerp. Men verwacht dat dit rapport spoedig zal zijn vastgesteld en het licht zal zien. — Ook verwacht men spoedig het verslag over het wetsontwerp nopens de Oost-Indische kompabiliteit.

—

Men verneemt, dat bij het onderzoek van de voordragt, betreffende den Zuider-spoorweg in de Afdeelingen der Tweede Kamer dit ontwerp wel voorstanders en verdedigers heeft gevonden, maar ook een belangrijken tegenstand: en wel bij hen, die zich overtuigd houden, dat de eenige weg om aan den strijd over de spoorwegen een einde te maken, hierin bestaat, dat de hoofdlijnen door den Staat worden aangelegd, en de aanleg der zij- of verbindingslijnen aan bijzondere personen moet worden overgelaten.

Velen hebben zich tegen de concessie verklaard, omdat zij zich geenszins met de daarbij aangenomen rigting konden vereenigen, maar de voorkeur gaven aan het verband van het noorden met het zuiden over Utrecht op Maarsbergen. Anderen hebben begrepen, dat de belangen van Noord-Holland, Utrecht, Noord Brabant en Limburg bij de bedoelde rigting niet genoegzaam waren behartigd; dat Noord-Holland bijna geheel was uitgesloten, Utrecht, als belangrijk middenpunt, ten onregte was voorbijgaan, en de belangen van Eindhoven en Roermond ten eenemale waren verwaarloosd.

Bovendien hebben vele leden bedenkingen in 't midden gebragt tegen de aanzienlijke uitgaven, die de bekrachtiging der concessie zoude te weeg brengen, vooral met het oog op de 12 millioenen voor de bruggen bij Rotterdam Dordrecht, de Moerdijk en Venlo; — de 4 millioenen in Zeeland, — en dit alles zonder nog te gewagen van hetgeen de defensie zoude vorderen. Ook van de zijde der voorstanders van den Zeeuwsch-Limburgschen-spoorweg zijn bedenkingen in 't midden gebragt, en is beweerd, dat de onderwerpelijke voordragt in 't minst geen waarborg oplevert, dat die weg spoedig tot stand zal komen, terwijl zij den daarvoor gestelden termijn van tien jaren al veel te lang bebeschouwen.

De slotsom van het onderzoek, betreffende de concessie voor den Zuider-spoorweg (*Bredius-Sypestein*) schijnt derhalve niet gunstig te wezen.

Bij deze gelegenheid is de vraag ter spraak gebragt, of men thans het ontwerp voor den Noorder-Spoorweg, 't welk gereed is ter behandeling, wel in overweging zou nemen, of wachten tot dat men ook met het ontwerp voor den Zuider-sproorweg gereed zou zijn. Ook over dit punt wordt niet eenstemmig gedacht. Sommige leden zijn voor de dadelijke behandeling; andere meenen, dat het wenschelijk is, beide de ontwerpen te gelijk, of achtervolgens, te behandelen. Men verwacht, dat de bedoelde vraag eerlang in de Kamer een onderwerp van beraadslaging zal worden en dat deswegens een besluit zal worden genomen. Zeker is het intusschen, dat de concessie van den Noorderspoorweg grooten tegenstand ontmoet, zoowel van hen welke de voorkeur geven aan Staats-Spoorwegen, als van den kant der leden, die de voorgestelde rigting afkeuren. Men stelt zich derhalve voor, dat, indien men al omtrent het gewigtig vraagstuk der spoorwegen eenige oplossing kan verwachten, het niet waarschijnlijk is, dat de voorloopig toegestane concessien de goedkeuring der Kamer zullen erlangen.

Verkiezingen tot leden van Eerste Kamer der Staten-Generaal,

op Dingsdag 12 Julij 1859.

Noord-Holland. — Gekozen jhr. *C. Hartsen* (in plaats van den heer A. *F. Insinger*). Herkozen *F. v. d Oudermeulen*.

Zuid-Holland. — Herkozen de hh. A. *van Weel Dz.* en Mr. *P. Loopuyt*, met 61 en 63 van de 70 stemmen.

Zeeland. — In plaats van den heer *Paspoort van Grijpskerke*, die verzocht had om redenen van gezondheid niet weder in aanmerking te komen, is gekozen de heer *J. Fransen van de Putte*, te Goes, met 20 stemmen.

Overijssel. — Herkozen baron *van Heeckeren*, met 24 stemmen.

Groningen. — Herkozen de heer mr. *J. J. Cremers* met 25 stemmen.

Limburg. — Jhr. mr. *F. B. H. Michiels van Kessenich* griffier van de Provinciale Staten, met 23 stemmen bij eene tweede stemming. Op den heer graaf *d'Ansembourg* waren 17, en op den heer *P. Regout*, aftredend lid, 4 stemmen uitgebragt.

Noordbrant. — Gekozen de heer *L. Rijsterborgh*, Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat, met 38 stemmen.

Utrecht. — Gekozen, J. baron *v. Amerongen v. Natewisch*, in plaats van den heer *d' Ablaing van Giessenburg*; herkozen de heer *Huydecoper van Maarssenveen*.

Friesland. — Herkozen Jhr. Mr. *F. J. J. van Eijsinga* met 38 van de 45 stemmen.

Gelderland. — Herkozen Mr. *C. H.* baron *van Rhemen van Remenshuizen* en Jhr. Mr. *C. E. J. F. van Nispen van Pannerden*.

Eene ongewone agitatie heerschte te Delft ten gevolge der benoeming van den heer *J. A. Keurenaer*, gepensioneerd Majoor der genie in Ned.-Indie en onderdirecteur der genie in de tweede militaire afdeeling op Java, tot directeur der Koninklijke academie te Delft. Door eenige docenten aan genoemde academie, is namelijk een adres aan Z. M. den Koning gerigt, om te verzoeken, dat Z. M die benoeming weder intrekke, terwijl door Dr. W. *L Overduijn* het volgend adres aan Z. M. is gerigt:

Sire!

„Geeft eerbiedig te kennen, enz.

„Dat de wijze, waarop hij dezer dagen uit zijne betrekking van lid en secretaris van den raad van bestuur is ontslagen, hem bijzonder heeft getroffen, als hem het bewijs leverende het vertrouwen en de gunst van Uwe Majesteit verbeurd te hebben.

„Dat hij hoezeer dan ook geneigd, die koninklijke gunst op prijs te stellen, evenwel gemeend heeft daarvan voortaan de uiterlijke teekenen niet meer te mogen dragen en hij zich dus heeft verpligt gezien het brevet en ordeteeken van den Nederlandschen Leeuw aan de Kanselarij terug te zenden.

„Sire! ook zonder dat ordeteeken zal ik de spreuk daarvan niet vergeten.

Virtus nobilitat

't Welk doende, enz.

— Het *Handelsblad* meldt het volgende:

Uit onderscheidene omstandigheden blijkt, dat bij de regering het voornemen bestaat, om de kweekschool voor schoolonderwijzers te Haarlem op te heffen. Toen voor 14 dagen de vacantie begon, heeft de waarnemende directeur aan de kweekelingen te kennen gegeven, dat hij hen waarschijnlijk niet weder als zoodanig zou terug zien en de kosthuishouders hebben aanzegging bekomen, dat zij hunne kamers, welke voor de kweekelingen dienden, wel anders konden verhuren. Zóó zal dan eene inrigting te niet gaan, die den 1sten Augustus 1816 is geopend en dus 43 jaren heeft bestaan, en aanvankelijk veel goeds heeft te weeg gebragt, doch sedert 1832 door de regering geheel is verwaarloosd, en alzoo langzamerhand in diep verval is gekomen.

— Terwijl in het Oldambt het koolzaad gedorschen en het winterkoren gezicht moet worden, is er op sommige plaatsen groot gebrek aan arbeiders, zoodat het werkloon dan ook tot eene ongehoorde hoogte is opgevoerd, zoo zelfs, dat op eenige plaatsen, voor het zichten en binden van een deimt gerst, benevens den kost acht á negen gulden wordt besteed Niettegenstaande dit een dagloon geeft van zes gulden, zag men voor eenige dagen nog Oostfriesche arbeiders aan den weg liggen, wachtende op hooger loon.

— Men schrijft het navolgende uit Uithuizen.

Op Zondag den 3 Julij is in het Uithuizerwad eene flesch gevonden, inhoudende een strook papier, waarop met potlood in het Hoogduitsch was geschreven: „Ter hoogte van Borkum den 15den April 1859, 's avonds 9¼ uur. Het schip *Louise*, kapt. *Hoffman*, stuurman *Dierking*, matrozen *Gebhart* en *Fricke*, jongen *Glade*, wij kunnen ons niet meer houden; het schip is lek, beide kettingen zijn gebroken. Wie deze flesch mag vinden, wordt verzocht het berigt in de courant te laten plaatsen Wij zijn verloren. God ontferme zich over onze zielen, en goede menschen mogen zich erbarmen over onze verlatene familien. — Amen.

[get.] *Hoffmen, Dierking, Gebhart, Fricke* en *Glade*.

— Aan de *Winscholer Courant* werd een brief toegezonden van een een jong zeeman aan zijne ouders. Zoowel om 't verhaalde feit als om den trant van vertellen, meende zij het volgende te mogen opnemen, zonder nog meer in bijzonderheden te treden:

„Wij waren 2 dagen van Batavia met frissche koelte, en liepen een mooije vaart, ons scheepsvolk was vol moed en verblijd het Vaderland tegen te gaan. Wij hadden buiten eenige Indiers slechts weinig Hollanders aan boord; maar dat waren flinke jongens, al was onze kapitein ook een ploert. Twee dagen waren we onder zeil, toen het ongeluk wilde, dat een onzer matrozen over boord sloeg; ik meen bij de werkzaamheden, hem opgedragen. De derde stuurman zag het en wierp hem een zwembuis toe

Toen werd bij den kapt. aangedrongen, het schip te wenden, dat hij weigerde met de woorden: „'t is beter, dat één verdrinke en verga, dan meer.„ Het ander scheepsvolk wilde de sloep losmaken, uitwerpen, maar ook dit verbood de kapt. en 1e stuurman. Nu zag men den ongelukkigen matroos in het zog mededraaijende eene prooi der golven, en terwijl hij zijne kennissen toeprak, hen verzocht zijne groeten te doen, hun zijn laatste wil opdroeg voor zijne familie, verzocht hij hen tevens hem liever te doen omkomen, dan anderen er ongelukkig bij te doen worden. Dit was te veël voor een Hollandsch vriendje van 23 jaar. Onze 3e stuurman sneed de touwen los terwijl hij anderen met zijn mes moest afweren, die hem dat wilden beletten, en zag weldra, met twee wakkere makkers in de sloep, zijne moeite beloond en het mogt hem gelukken, den matroos op te nemen. Nu evenwel wilde de kapt. hen aan het lot overlaten en zette zijn koers voort, tot onze stuurman bemerkende dat hij zeer nabij het land was, nu door behulp van een jas zijne boot daarheen deed zeilen, waarop de kapitein, om zijne Hollandsche jongens verlegen, moest inschenken, bijdraaijen en hen opnemen. Ofschoon wij eerbied hebben voor het gezag van een koopvaardijkapitein, hebben we toch hem lief, die zijn hart nog op de regte steê heeft en zouden lie er hem ridder maken, al ware het in den vorm van een eindje teertouw, waar onze kapitein en zoo menig ridder was mee voor de broek moest hebben.„

— Uit 's Hage schrijft men: Naar men verneemt, is door den minister van oorlog benoemd tot chef van de geneeskundige dienst bij de kamperende troepen in het kamp bij Zeist de 1e officier van gez. 1e kl dr. *Stein*, van het garnizoen te 's Hage, zullende hij daarin worden geadsisteerd door den off. van gez. 2e kl *van der Scheer*

— In de Tweede Kamer heeft den 13 dezer de heer *van Hoëvell* eene interpellatie gedaan over den toestand van Oost-Indie, in verband met de laatste berigten nopens Banjermassing. De Minister heeft zeer uitvoerig geantwoord, en de oorzaken opgegeven, als: invloed der gebeurtenissen in Britsch-Indie, uitbreiding van ons gezag op de Buitenbezittingen, toeneming der bedevaartgangers naar Mekka en godsdienstige bewegingen. De oorzaak der gebeurtenissen te Banjermassing ligt in de troonsopvolging. De Regering waakt en handelt.

— Bij de verkiezing van een lid der Tweede Kamer te Breda, in de plaats van den heer *Storm*, zijn uitgebragt 2142 stemmen Gekozen de heer *Oomen*, met 1020 stemmen, terwijl 1001 waren uitgebragt op den heer *Gulje* Van onwaarde 21 stemmen.

Batavia, 24 Mei. *Zuid- en Ooster Afdeeling van Borneo.* Per telegraaf zijn den 17 Mei jl. van Soerabaija tijdingen van Bandjermassin ontvangen, loopende tot den 11 Mei. Zoowel in het gebied van den Sultan, als in de gouvernementslanden waren onlusten uitgebroken. Op den 1 Mei is het etablissement te Kalangan (van de particuliere mijnontginning) grootendeels door de eigene bevolking afgeloopen.

Pengaron is door de opstandelingen aangevallen, doch, ofschoon nog buiten gemeenschap met de hoofdplaats Bandjermasin, hield men daar goed stand.

Te Tabanio (Tanah Laut) is de postbouder afgemaakt.

Marabahan (noordelijk van de hoofdplaats aan de Barito gelegen) werd voortdurend bedreigd, doch de gemeenschap werd van Bandjermassin uit zoo goed mogelijk onderhouden. — Poelo Petak (de regter beneden-oever der Barito) was door de zendelingen en den gezaghebber verlaten. — Om den aanval der Dajak's in die streek te beletten, werd beproefd, om daar op nieuw post te vatten en te houden. — Op de hoofdplaats werd de inspanning minder, doordien de genomene maatregelen vertrouwen inboezemden, terwijl er hoop bestond, om den voortgang van het kwaad te stuiten.

Het stoomschip *Celebes* is onmiddelijk van Soerabaija naar Bandjermassin gezonden, ten einde in de behoefte aan een weinig diepgaand stoomvaartuig te voorzien.

De *Java-Bode* behelst voorts nog het volgende over de bloedige gebeurtenissen aan de Zuidkust van Borneo:

Een zekere *Aling* had zich in de Moening, onder den naam van Radja-*Koening*, tot Vorst van het Bandjersche rijk laten uitroepen en te kennen gegeven, dat een ieder zich aan zijn gezag had te onderwerpen.

Hij beproefde een aanslag op Pengaron, doch slaagde er niet in, aldaar zijne moorddadige plannen ten uitvoer te brengen, daar men zich op zijne komst voorbereid hield.

Na twee vergeefsche aanvallen, waarbij honderden zijner volgelingen het leven verloren, bleef de redoute zich staande houden, ofschoon de communicatie gestremd was.

De opstandelingen hebben alle Europeanen, die zich buiten de benting of op den weg tusschen Martapoera en Pengaren bevonden vermoord.

Het schijnt, dat er een geheim plan heeft bestaan, om op den 1 Mei alle zich in het rijk van Bandjermassing bevindende personen om te brengen, hetgeen echter door de aankomst van Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno* en van den kolonel *Andresen*, op den 28sten April gelukkig verijdeld is.

De stoomboot *Tjippannas* was naar Sampir vertrokken, dewijl het gerucht liep, dat de civiele gezaghebber aldaar zoude vermoord zijn.

Zondag den 1 Mei hebben eenige dweepzieke Maleijers, waaronder vele hadji's, het kolen-etablissement onder directie van den heer *R. J W. P. Wijnmalen* verraderlijk overvallen. Aldaar werd het geheele personeel, behalve de echtgenooten van de heeren *W P Boodt*, hoofdopziener bij de ateliers der mijn „Julia Hermina„ en *J. G. Huperts*, opziener bij genoemde mijn, en eenige kinderen, die door de moordenaars naar eene onbekende plaats zijn gevoerd, vermoord.

In het landschap Patey is de zendeling *Klammer* vermoord en men heeft zijn lijk zonder ledematen de rivier zien afdrijven. In de Kahayan-rivier is de zendeling *Hofmeester* met zijne vrouw vermoord gevonden, terwijl hunne kinderen zijn weggevoerd. In de Kapoeas-rivier vond men de lijken van den zendeling *Wigand* met vrouw en kind, van den zendeling *Rott* met oudste dochter, zijnde de echtgenoote van *Rott* wonderbaarlijk gespaard gebleven en door de stoomboot *Tjipannas* naar Bandjermassing overgebragt. De zendelingen te Poeloe Petak zijn bijtijds door den stoomsleper afgehaald en mede naar Bandjermassing overgevoerd. Ook de posthouder *Mauritz* te Tabanio (Tanah-Laut) is met zijne vrouw en kind vermoord.

Nog meldt men, dat de heer *Wijnmalen* met zijn echtgenoot en kinderen binnen 's huis was gevlugt, doch, door het in brand steken van het gebouw, gedwongen werd met de zijnen buiten te komen, waarna zij op eene gruwelijke wijze vermoord werden.

De Daijaksche werklieden bij het etablissement waren gevlugt, terwijl de opstandelingen de aanwezige Chinezen, door het afsnijden van den hoofdstaart en het opzetten van een hoofddoek, tot Mahomedanen maakten.

In het geheel moeten er omstreeks 50 Europeanen vermoord of weggevoerd zijn.

Het berigt dezer gruwelen werd den 4 Mei door twee Chinezen te Bandjermassing aangebragt en later door eene met haar kind gevlugte inlandsche huishoudster bevestigd.

Vertrouwde inlanders, die ter erlanging van nadere tijdingen naar Kalangan waren afgezonden, konden, uit vrees van vermoord te worden, niet tot haar doordringen.

— In het *Bataviasch Haldelsblad* leest men:

De nadere berigten over het voorgevallene te Banjermassin bevestigen den verschrikkelijken moord, op zoo vele nijvere en rustige Europeanen gepleegd, die, vertrouwende op de zorg van het bestuur, zorgeloos onder de inlansche bevolking verblijf hielden, en ook voor het welzijn van deze ijverig werkzram waren. Het volgende kunnen wij daarover mededeelen.

Zaturdag den 30sten April werd het etablissement Kalangen voor het eerst door een troep kwaadwilligen aangevallen; het gelukte echter toen nog, hen te verdrijven, en Zondag den eersten Mei, verspreidde zich het volk na het ontvangen der gewone betalingen. Kort daarna kwam echter reeds de tijding, dat de opziener *Hupperts* te Bangkal vermoord was. De heer *Motley* wilde toen daar heen gaan, maar werd op de groote brug overvallen en vermoord, de opziener *Boodt* en Dr. *Huisinger* deelden spoedig in hun lot. De heer *Wijnmalen* trok zich met *Bouman* en *Eisinger* in het huis terug, en liet de tonton slaan, kreeg echter geene hulp, en werd in de kamer zijner echtgenoot vermoord. Van het lot van *Eisinger* en *Bouman* zijn geene zekere berigten ontvangen: zij zullen zeker niet gespaard zijn gebleven. Evenmin bestaan zekere tijdingen van het lot van mevrouw *Motley* met 3, mevr. *Hupperts* met 8 kinderen en mevr *Boodt* met 1 kindje. De eenige tijdingen waren op de hoofdplaats door van Kalangan ontvlugte Chinezen aangebragt.

Sedert 8 maanden had zich eene partij gevormd tegen den regerenden sultan; slecht volk vergaderde, maar de sultan beweerde telkens, dat het niets was, en het bestuur schijnt daarop te veel te hebben vertrouwd.

Pangaron was ook aangevallen, maar vooraf versterkt, heeft men de opstandelingen daar kunnen afslaan. De communicatie was op den 9den Mei door de opstandelingen belet.

Den 17den April had de resident een stoomsleper naar Java gezonden, met verzoek om hulp; den 28sten kwam de *Ardjoeno* met den kolonel *Andresen* en 150 man aan en nam den 30sten 's morgens het bestuur tijdelijk over van den resident; de opstandelingen schijnen dit geweten te hebben, want denzelfden dag hebben zij Kalangan aangevallen, en den volgenden viel daar het moordtooneel voor. Twee dagen vroegere aankomst van de troepen zoude alles voorkomen hebben. Maar den 30sten kon de sergeant *Schoor* die van Kalangan naar de hoofdplaats was gezonden, er reeds niet meer door en heeft er ook het leven bij ingeschoten.

Iedereen te Banjermasin dankte God voor de aankomst van den kolonel, die dadelijk maatregelen heeft genomen, in verband met zijne bijhebbende magt, een troep van 50 man met 2 officieren werd naar Martapoera gezonden, om Pangaron te ontzetten; die magt scheen echter te gering te zijn en is teruggekomen.

Te Takanio is de gezaghebber met vrouw en kind vermoord.

„De kolonel *Andresen*, die het bestuur te Banjermasin heeft aanvaard, heeft den 8 jl. eene vergadering belegd van eenige ingezetenen der hoofdplaats, verscheidene inlandsche hoofden en priesters, en van den regerenden sultan. In eene redevoering de dringende noodzakelijkheid aantoonende, om aan den tegenwoordigen staat van zaken eene goede wending te geven, en ten spoedigste een einde te maken aan den opstand, heeft de kolonel verlangd, de meening der aanwezigen, vooral der inl. hoofden te vernemen omtrent de aanleidende oorzaken van den opstand, en de middelen, die zij geschikt mogten achten, om dien zonder verder bloedvergieten te dempen. Daarna verdaagde hij de vergadering tot den volgenden morgen, ten einde aan de aanwezigen den noodigen tijd tot het beantwoorden der gestelde vragen te geven. Den 9 verschenen allen weder in de vergadering, en werden aan den kolonel zoowel mondelinge als schriftelijke verklaringen gegeven, allen daarop nederkomende: Dat de eenige oorzaak van den tegenwoordigen opstand moet gezocht worden in de benoeming van den tegenwoordigen sultan tot die hooge waardigheid; dat de geheele bevolking, van den voornaamsten tot den geringsten toe, dringend wenscht dat de tegenwoordige rijksbestierder, pangerang *Hidajat* als oudste, wettige afstammeling van den overleden sultan *Adam* den troon moge beklimmen, in plaats van den thans regerenden sultan, welke slechts een onecht kind van den overleden sultan is, en tot den troon zoude gekomen zijn in strijd met het bestaande testament en het uitdrukkelijk verlangen van den overleden sultan *Adam*. Verder gaven de inl. hoofden de plegtige verzekering, dat bij eventuele toestemming der indische regering in hun billijk verzoek, volgens hunne overtuiging alles oogenblikkelijk in een volmaakten staat van rust zal terugkeeren. Die kolonel heeft daarop vier inl. hoofden in kommissie gesteld, die den 19 naar Martapoera zijn vertrokken. Aan het hoofd dezer kommissie staat pangeran *Sherief Hoessein*, de oom van den rijksbestierder.

— *Van eene vriendelijke hand ontvangen wij inzage van een particulieren brief uit Batavia, waaruit blijkt, dat de volgende personen te Kalangan vermoord zijn:*

B. J. W. P. Wijnmalen, Agent der maatschappij, zijne vrouw en drie kinderen. *J. Motley*, Hoofd Ingenieur, zijne vrouw en drie kinderen (hoewel er nog een flaauwe hoop bestond, dat de vrouw en kinderen zijn gered) *F. Bouman*, Boekhouder en Kassier. *J. J. van Heekeren*, Elève Ingenieur. *E. F. Eisinger* Elève-Ingenieur *C. W. L. Heusinger*, Geneesheer. *Roodt*, Hoofd Opziener. *Hupperts*, opziener. *Schoor*, opziener en nog een opziener, waarvan de naam niet bekend is.

— Dezer dagen overleed te Soerabaija in den hoogen ouderdom van nagenoeg 85 jaren, de alom bekende horologiemaker en zendeling leeraar *van Emde*, te Soerabaija bekend onder den naam „*Vader van Emde*.” En een vader was hij voor velen; velen heeft hij gered van een weg, waarop zij hun verderf te gemoet gingen, velen onderhield hij van zijnen arbeid en aalmoezen, die hij voor hen vroeg en ontving; in zijne nederigheid en armoede heeft hij meer weldaden bewezen, dan eenige van zijne Indische tijdgenooten. Een waar Christen, vroom en verdraagzaam, nederig en verheven in zijne overtuiging, en niet alleen biddende, maar ook werkende tot aan de laatste ure zijns levens, was hij het eenvoudigste, zuiverste en het hart meest treffende beeld van den waren apostel, die leert en duldt en sterft voor het heil van anderen.

Maastricht, 11 Julij. Men zal zich herinneren de discussiën onlangs in de Tweede Kamer gevoerd over de verhouding van Limburg tot den Duitschen Bond. Thans hebben de Provinciale Staten van dit hertogdom zich ook deze zaak aangetrokken. In de vergadering van eergisteren is namelijk door den heer *Thissen*, uit naam der daartoe benoemde kommissie, rapport uitgebragt op een voorstel, strekkende tot aanbieding van een adres aan den Koning, ten einde Zr. Ms regering pogingen aanwende, om Limburg los te maken van zijne betrekkingen tot den Duitschen Bond. Het ontwerp adres, door de kommissie te dier zake voorgesteld, is bij akklamatie aangenomen.

Heerenveen, 8 Julij. Gepasseerde Zaturdag had ten huize van den logementhouder *Muurling*, alhier, de gewone halfjaarlijksche vergadering plaats, van deelgenooten der onderlinge verzekering-maatschappij tegen veestrefte, opgerigt in 1854, onder directie van den heer *K. van der Meulen*, te Oldeberkoop, volgens de daarin gedane mededeeling bedraagt het ingeschreven maatschappelijk kapitaal f 111,844.00 en kan de schade, over het afgeloopen halfjaar, gedekt worden met f 1 24^5 van iedere 100 ingeschrevene waarde, welke niet kan geacht worden hoog te zijn, daar deze maatschappij tegen alle verliezen (brand en overstrooming uitgezonderd) verzekert en ¾ der ingeschrevene waarde vergoed. De goede werking dezer maatschappij, is ook de oorzaak van haren steeds toenemenden bloei. *Heerenv. Ct.*

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Met betrekking tot den wapenstilstand verneemt men, dat Keizer *Napoleon* de hoffelijkheid zoo ver dreef, dat hij voor het teekenen der wapenschorsing de stad Villafranca tot onzijdig gebied verklaarde, ofschoon het krijgsregt hem vergunde te eischen, dat de onderteekening dezer preliminariën in het hoofdkwartier des overwinnaars geschiedde.

ENGELAND.

Te Marseille zijn de Indische en Chinesche mails ontvangen. De insubordinatie, die zich onder de Europesche troepen van Britsch-Indie heeft geopenbaard, is nog niet geweken. Zij heeft zich te Gwalior, Lahore en in andere plaatsen doen kennen. De majoor *Vaughan* heeft de rebellen bij verscheidene gelegenheden geslagen.

DUITSCHLAND.

Er is in Oostenrijk ernstig sprake van een op handen zijnde kabinetsverandering. Als nieuwe ministers worden gedoodverwd: Graaf *Apponyi* [binnenlandsche zaken], graaf *Clam-Martinitz* [eeredienst en onderwijs], baron *von Burger* [financiën] ridder *von Schmerling* [justitie], en naar men zegt zou de luitt.-veldmaarschalk *Benedeck*, in plaats van graaf *Grünne*, adjudant-generaal des keizers worden. Het departement van koophandel zou ontbonden en, met den heer *Calchberg* als chef, aan het departement van financien toegevoegd worden. De aanleiding tot deze gunstige verandering bestaat in het volgende: Elf leden van den rijksraad met *Salvotti* aan hun hoofd, hebben aan aartshertog *Reinier* een memorandum ingediend, waarin zij 's lands toestand als hoogst gevaarlijk schetsten en op het ontslag van eenige personen aandrongen die bij het volk niet bevriend zijn. Aartshertog *Reinier*, die zich naar Verona begaf, verzocht *Salvotti* hem derwaarts te vergezellen. *Salvotti* voldeed hieraan en het onderhoud tusschen den keizer, den aartshertog en *Salvotti* droeg de gewenschte vruchten. Men verwacht, dat de nieuwe regering onverwijld deze vier maatregelen zal nemen: herstel der Hongaarsche staatregeling, uitvaardiging van eene verordening regelende de uitvoering van het konkordaat; gelijkstelling van alle godsdiensten, bijeenroeping van eene landsvertegenwoordiging.

ASSEN, 14 Julij.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

Amsterdam. Woensdag, 13 Julij. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt: *Nederl.* 2½ pCt. 64⅜ percent. dito 4 pCt. 97½ percent. — **Rusland** bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. 104⅛ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. 79⅛.

Granen en Zaden.

Koolzaad onveranderd. — Raapolie hooger, op zes weken f 35. — 130 pd. bonte Poolsche Tarwe f 303 — Overigens geen graanhandel gedaan.

In deze en de volgende week, zal iemand in de gemeenten van het kanton Assen, in eenige van het kanton Hoogeveen, alsmede in de dorpen Appelscha, Oosterwolde, Donkerbroek, Haulerwijk en bijgelegen plaatsen worden rondgezonden, ter ophaling der verschuldigde abonnements- en advertentiegelden.

— Bij kon. besluit is benoemd tot landmeter der 1ste klasse bij het kadaster, de heer *A. G. Hessels*, thans landmeter van de 2de klasse.

* **Hoogeveen**, 13 Julij. Gedurende de maand Junij 1859 zijn de nieuw verbeterde Hoogeveensche vaart der Drentsche Kanaalmaatschappij afgevaren:

			metende te zamen	
Uit Hoogeveen	1000	vaartuigen,	37377	tonnen.
Boven Sluis II en III				
of Roogat en Osseslnis	127	„	2385	„
Boven de Meppeler Sluis	263	„	5974	„
Totaal	1390	„	45736	„

Behalve 84 kleine of ongemeten vaartuigen; terwijl het totaal der afvaartsgelden over die maand bedraagt f 4480—02.

* 12 Julij. Naar men in het zekere geinformeerd is, wenscht het, in dit jaar door gewone aftreding uitvallend lid van den Raad dezer gemeente, de heer *W. L. ten Cate*, wegens zijn vergevorderden ouderdom en bijkomende ligchaamszwakte niet weder in aanmerking te komen.

* **Dalen**, 12 Julij. Op de hier gisteren gehoudene zomermarkt waren aangevoerd 260 koeijen en 870 varkens. De prijzen van eerstgenoemd vee liepen van f 50 tot f 150, terwijl die der varkens zich van f 5 tot f 38 bepaalden. Door de aanwezigheid van vele kooplieden, vooral Vriezen, was de markt wel geanimeerd en gingen de zaken nog al vlug van de hand. Onze markt, nog maar voor kort gevestigd, neemt telkens in belangrijkheid toe en wordt als reeds voor goed gevestigd beschouwd.

* Voor eenige dagen heeft hier een onweder gewoed zoodanig en zoo vreemd, dat zich niemand in deze streken zoo iets kan herinneren. Het valt niet te ontkennen, dat er windhozen mede gepaard gingen, die in de rigting van het Noordoosten, over Dalerveen, Emmen en Roswinkel, groote verwoestingen hebben aangerigt. Wagens met hooi geladen zijn omver geworpen of eenige ellen van de plaats gezet. Ledige wagens liepen door de graslanden; het werkvolk heeft hier en daar ongeluk bekomen en boomen zijn ontworteld of van hunne kruinen beroofd. Het hooi vloog op sommige plaatsen als kaf door de lucht, kortom, elk, die zich tijdens het onweder op die gevaarlijke plaatsen bevond, is onuitputtelijk in 't vertellen van de zonderlingste avonturen.

* **Zuidwolde**, 12 Julij. Wij kunnen thans van hier berigten, dat in de vorige week de hooijing geheel is afgeloopen; er is buitengewoon veel en best hooi gewonnen, terwijl er in het begin dezer week reeds een aanvang is gemaakt met rogge maaijen, 't welk wel tot de zeldzaamheden mag gerekend worden, dat ze zoo vroeg tot eene volkomene rijpheid is genaderd. Naar het zich laat aanzien, zal het een middelmatig verbouw opleveren, zoowel wat betreft het stroo als het koorn. De aardappelen staan uitmuntend, wat het loof aangaat, doch de knol zelve is nog zeer klein, daar het er te veel op droogt. Wanneer er niet spoedig regen komt zal, naar men veronderstelt, de opbrengst derzelve zeer gering zijn. De boekweit staat in vollen bloei en laat niets te wenschen over, terwijl de haver daarentegen bijna als mislukt is te beschouwen.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

* Op de klassikale vergadering, gehouden te Coevorden den 29 Junij, zijn de volgende benoemingen gedaan: voor het klass. Bestuur van Coevorden, tot praeses Ds. J. W. *Lieftinck*, tot secundus Ds. *P. Mulder*, tot assessor *H. van Ingen*, tot secundus *H. S. J. Hugenholtz*, tot lid Ds. *H. Niemeijer*, tot secundus *J. J. Stratingh*, tot secundus ouderling, de heer Mr. *S. J. Oosting*, in de plaats van den heer *L. Rikkers*, die als ouderling was opgetreden voor wijlen den heer *D. H. van der Scheer*.

— In de vergadering van de pleinaire classe van Meppel, hebben de volgende verkiezingen plaats gehad: Tot ouderling van het prov. kerkbestuur van Drenthe, de heer Mr. *W. L. Tonckens*, ouderling te Meppel en tot diens secundus de heer *J. Semler*, ouderling te Meppel. Tot praeses van het class. bestuur van Meppel, de heer *C. Ansingh*, pred. te Ruinen, herkozen; en tot diens secundus de heer *C. L. B. Jonquière*, pred. te Hoogeveen, herkozen; tot assessor: de heer *J. W. E. Ebbinge*, pred. te Wapserveen; herkozen; en tot diens secundus de heer *H. R. de Holl*, pred. te Hoogeveen, herkozen; tot ouderling de heer *Jb. de Jonge* Jr., oud-ouderling te Meppel, herkozen; en tot diens secundus de heer *H. C. Scheltens*, ouderling te Hoogeveen, in de plaats van den heer *J. J. Slot*, ouderling te Meppel; tot classicalen quaestor de heer A. W. *Kamp*, pred. te Meppel, herkozen.

Groningen, 9 Julij. Daar de voor eenige jaren nieuw gebouwde kerk der Christelijk Afgescheidene gemeente al weder te klein is, om het aantal toehoorders te kunnen bevatten, heeft de kerkeraad besloten dezelve te vergrooten en daartoe eene inteekeningslijst aan de leden der gemeente en belangstellenden toegezonden om de daartoe benoodigde som van f 3000 door liefdegaven te ontvangen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Kiezers te Dwingelo!

Wilt gij de twist in uwe gemeente doen voortduren?

Wilt gij het bestuur kostbaar doen zijn?

Kiest dan de aftredende leden.

Dwingelo staat met een *zwarte kool* bij een ieder aangeteekend.

Dwingelo krijgt en heeft reeds den naam, dat het altijd verkeerd is.

Kiezers! wilt toch personen benoemen, die gij uwe eigene zaken zoudt willen toevertrouwen, die de achting binnen en buiten de gemeente bezitten, en wilt bij deze gelegenheid toonen, dat gij ook het getwist en geharrewar in uw Gemeenteraad moê zijt en niet langer begeert.

Wat heeft al het gehaspel gebaat? Immers niets, welke brommende en dreigende taal er ook gebezigd is. Het komt op uw eigen zak terug.

Er zijn personen genoeg, die trouw, braaf en zuinig zijn en ook op zijn tijd durven spreken. Kiest dezulken en laat uwe stem niet weder op de aftredenden zijn.

X.

Hoogeveen, 12 Julij. Eenige kiezers te dezer plaatse hebben besloten, om bij de stemming tot leden voor den Gemeenteraad op Dingsdag 19 Julij e.k. hunne stemmen uit te brengen op de heeren:

Mr. H. J. CARSTEN.
J. ZWIERS Jr.
J. VAN DER VEEN, Az.
H. L. VAN DER LELY.

Zij vertrouwen, dat vele hunner medeburgers hunne keuze mede op genoemde heeren hebben bepaald. Thans, daar er zulke gewigtige plannen van straatwegen, kanalen, spoorwegen, enz. bij den Gemeenteraad aanhangig zijn, waarvan de gemeente-welvaart zoozeer afhankelijk is, dient men vooral bekwame mannen te kiezen, die het gemeente-belang kennen en door hunne talenten kunnen bevorderen.

Steller dezes verzoekt echter, dat men geen geloof moge slaan aan opraapsels, alsof één of meer van genoemde heeren voor eene eventuële benoeming tot leden van den Raad zouden bedanken.

Advertentien.

Getrouwd:

P. GASINJET
en
Jonkvrouwe A. F. Y. VAN CAMMINGHA.

Huizum, bij Leeuwarden,
11 Julij 1859.

EEN MOLENAARSKNECHT,

zijn werk geheel of ten deele verstaande, kan tegen 1 Augustus aanstaande in dienst treden bij B. VAN ZEGEREN in 't Hollandsche Veld te Hoogeveen.

Bekendmaking.

De firma **H. JONKERS en Comp.** te Steenwijk, brengt bij dezen ter kennis der geëerde begunstigers, dat van af heden aan hunne fabrieken te bekomen zijn alle soorten van **METSELSTEENEN, VLOEREN** en **DAKPANNEN**, van uitmuntende kwaliteit.

Zij recommanderen zich en beloven eene prompte en civiele bediening.

Berigt.

JAN ALMELOO brengt bij dezen ter kennis van het Publiek dat hij zijne **POSTWAGENDIENST** van af heden ***STAAKT*** tusschen Coevorden en Groningen.

Coevorden den 11 Julij 1859.

DE ASSURANTIEMAATSCHAPPIJ
TEGEN BRANDSCHADE
te Zupthen,

verzekert tegen **VASTE PREMIEN** alle ROERENDE en ONROERENDE **GOEDEREN** tegen schade, ontstaan door BRAND of het INSLAAN van den BLIKSEM.

Zij wordt gewaarborgd door een kapitaal van f 500.000 en door een RESERVEFONDS. De premien zijn uiterst matig gesteld, als: Van particuliere woonhuizen van steen en met pannen gedekt **80 cents** van iedere ***f* 1000**; van het meubilair daarin insgelijks **80 cents**; van landbouwerswoningen van steen en met pannen gedekt **f 1.50**, met riet of stroo gedekt **f 2.25**; andere gebouwen enz. naar rato.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen te Assen bij de Agenten:

E. A. SMIDT en J. KLOEKERS,
T. H. SLOT te Meppel.
J. P. BRINKS PAALMAN te Hoogeveen.
R. URI te Steenwijk.

COCOS-ZEEP.

Deze **ZEEP** schuimt sterk, reinigt oogenblikkelijk, ontneemt alle scherpte aan de huid, maakt haar zacht en blank en geeft haar een jeugdig frisschen tint. Men koopt een groot stuk voor 15 Ct.

Bij het wasschen van gekleurde Goederen en Zijden en Wollen Stoffen, doet zij, van eene zuiverder en minder scherpe loog bereid, de kleuren minder aan en maakt de wol niet hard.

De goede echte soort van het **VERKOOPHUIS** heeft den naam H. KERCKHOFF zoowel op de Zeep als op het Etiquet. Zij onderscheidt zich bovendien van de nagemaakte soorten door hare witte en doorschijnende kleur, door droogte en hardheid in het aanvoelen. De nagemaakte gelijken in kleur en aanvoelen veel op eene vetkaars.

Wij verzoeken de Depôthouders instantelijk hunne Kalanten op deze bijzonderheden opmerkzaam te maken.

HET PERSISCH INSECTENPOEDER

doodt oogenblikkelijk Weegluizen, Vlooijen, Motten, Bladluizen, Mieren en alle andere ongedierten. Wij verkoopen het in zakjes voor 50 cents.

PORTMAN'SCHE **POLITOER-** of **WRIJFWAS**, met gebruiksaanwijzing. Het fleschje 15 cts.

Brabänder's Chocolade-koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen genomen.

De Geneesheeren BEIJER, GEERLING, HOPMAN en FAHRMEISTER hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er met veel lof van.

Zij kosten 40 cents het doosje.

Het gunstig bekende ***Schumachers Poetspoeder***, dat het spoedigst en op de gemakkelijkste wijze het Metaal schoonmaakt, is weder voorhanden.

VLIEGENLIJM, om vliegen te vangen, het fleschje 20 cents.

BRABÄNDERS **STIJFSELGLANS** doet het ijzer glad en gemakkelijk over het goed heenloopen en het goed krijgt een mooijen glans. Een Zakje kost 13 cents.

De nieuwe ***MINERALE LIJM*** is kleurloos, doorschijnend als glas en hecht het gebroken voorwerp, het zij van Porcelein, Glas, Hout, Marmer, IJzer of ander Metaal zoo stevig aan elkander, dat het eer op eene andere plaats, dan op de gelijmde breken zal. Een fleschje kost 30 Cents.

Het ***VLEKKENWATER*** neemt alle mogelijke vetvlekken weg uit Zijden, Wollen en andere Stoffen, zonder de kleuren in het minst te veranderen. Prijs per Flacon 40 Ct., groote Flesch f 1—.

Amsterdam, VERKOOPHUIS
Assen, H. P. A. VAN GORCUM
Coevorden, C. J. van der SCHEER
Dedemsvaart, H. L. v. d. VECHT.
Gorredijk, S. G. ZWART.
Hoogeveen, JAN van der WOLDE Jr.
Meppel, A. JEULEN.
Oldemarkt, C. VAN DER WENDEN.
Steenwijk, K. TIMMERMANS.

en in de bekende Depôts in de andere steden.

DE NIEUWE PATENT-OLIE

is eene verbeterde uitvinding, welke de ***gewone Patent-Olie*** spoedig verdringen zal, daar deze om gegronde redenen veel te wenschen overlaat, zij overtreft alle andere Oliën, zelfs het beste Kolengaz in helderheid en lichtvermogen; zij brandt zonder te **flikkeren**, vertoont door haar zuiver wit licht de voorwerpen in hunne juiste kleuren als bij daglicht en verspreidt onder het branden ***noch rook, noch onzuivere lucht***. Deze Olie wordt uit eene bepaalde grondstof getrokken, zonder inmenging van andere zelfstandigheden, en daardoor alzoo geheel onderscheiden van Camphine, Hallogaz, Naptha en andere gevaarlijke vloeistoffen, van welke er in de laatste jaren zoo vele zonder goed gevolg zijn aangeboden.

De Lampen zijn door hare eenvoudige constructie aan bijna geene slijtage onderhevig. **Eene** Pit brandt, naar gelang van de grootte der Lampen, van 50 tot 150 avonden. *Alle thans bestaande Lampen kan men door toepassing van* ***HILLIAR & Co's*** **PATENT BRANDERS** met geringe kosten veranderen.

Eene Nederl. Kan NIEUWE PATENT-OLIE staat gelijk aan
$2\frac{1}{2}$ ***KAN DER GEWONE PATENT-OLIE***
of $82\frac{1}{2}$ zes-ponds Kaarsen BOUGIES,
" 83 dito dito Chandelles Economiques.
" 84 dito dito gewone Vetkaarsen;

welke proeven allen met den Lichtmeter (Photometer) zijn genomen.

Deze **NIEUWE PATENT OLIE** geeft dus van alle bekende verlichtingen

HET GOEDKOOPSTE EN BESTE KUNSTMATIG LICHT.

Te bekomen bij ***HILLIAR & Co***. *Fabriekanten*, *Hoofdsteeg*, Wijk 11, No. 123, en bij de Agenten te Rotterdam en andere Steden der Nederlanden, bij wien Lampen tegen geringe kosten kunnen veranderd worden en ook Nieuwe, expresselijk voor het gebruik dezer Olie door ***HILLIAR & Co.*** vervaardigde te bekomen zijn die in ***prijs, eenvoudigheid, fraaiheid*** en ***zuinig verbruik*** alle andere overtreffen.

Prijs der Olie: 60 cents per Ned. kan.

In de voornaamste plaatsen der Provincie Drenthe worden ***AGENTEN*** gevraagd. Alleen zij, die goede informatien kunnen overleggen en uitgebreide relatiën bezitten, zullen in aanmerking komen. Adres *franco*.

Op Zaturdag den 16 Julij 1859, 's avonds te zes uur,

publieke verkoop

van twee kampen op stam staande ***ROGGE***, te Vredeveld, o der Assen, toebehoorende aan **Mr. H. VAN LIER** cs te Assen

BURGERLIJKE STAND.

HOOGEVEEN, 3—10 Julij. Ondert. geene. — Geb. geene. — Bev. Hilligje Snieder geb. Kleine, van z.; Hendrikje Romberg geb. Koster, van z.; Jetie Wijnberg geb. Rosenthal, van d.; Aaltje ten Kleij geb. Velzel, van z.; Arendina Lunenborg geb. Doldersum, van z. — Overl. Jannes Blomsma, 3 m.; Jan Knegt, 7 w., Harm Arends Gietkoorn, 66 j ongehuwd; Willem Berends van der Haar, echtgenoot van Geertje Hendriks, 71 j.; Harm Prijs ter Stege wed. van E. Nijerhuis, 72 j.; Hendrik Kok, 21 j overleden te Elst. Een levenloos kind van het mannelijk geslacht van J. A. van Oosten en R. Brink.

MARKTBERIGTEN.

Groningen, 12 Julij.

Tarwe, 1858,	70 ℔ *f* 7-20	Gerst, N.Winter	54 ℔ *f* 3-55
—— Oml.	72 - 7-60	—— dito	56 - 3-85
—— dito	74 - 8-00	—— Zomer	56 - 3-75
—— Old.	70 - 7-00	—— Knobbe	60 - 4-15
—— dito	72 - 7-40	Boekweit, Zaad	62 - 4-00
		—— dito	64 - 4-40
Rogge, N. Inl.	66 - 6-15	—— N.Zwarte	64 - 4-20
—— dito	68 5-45	—— Veen	64 - 4-10
—— dito	70 - 5-75		
		Paardeboonen N.	*f* 6-75 a 7-75
Haver, dikke	40 - 3-45	Groene Erwt.	- 0-00 a 0-00
—— dito	42 - 3-65	Graauwe dito	-00-00a00-00
—— Voer	36 - 3-00	Koolzaad 1859	8-50a 9-75
—— dito	40 - 3-40	Gort, grove	- 6-75 a 7-00
—— Zwarte	36 - 2-65	—— parel	- 9-00a10-00
—— dito	38 - 2-95	Olie, raap p.v.	-31-50a00-00
		Boter, 1e soort.	-31-00a00-00
		—— 2e »	-28-00a29-00

Tarwe slap en bijna zonder koopers. — Rogge en Boekweit aan benoodigden 10 ct. lager afgegeven. — Gerst met geringen aanvoer prijshoudend. — Haver weinig gevraagd en niet dan lager te plaatsen. — Boonen merkelijk lager verkocht. N. Koolzaad, waarvan ongeveer 70 last ter markt was, redelijk van kwaliteit, is naar deugd als genoteerd meerendeels verkocht. — Gort als veren.

Heerenveen, 9 Julij. Rogge f 0.00 a f 0.00. Boekweit f 5.70 a f 5.85 Boter per $\frac{1}{4}$ vat f 38.00.

Steenwijk, 11 Julij. Rogge f 6.60 a f 6 75. — Boekweit f 0.00 a f 0.00. Boter per $\frac{1}{8}$ v. f 17.00 a 17.50.

Oldemarkt, 9 Julij. Boter per $\frac{1}{8}$ vat f 18,75.

Noordwolde, 7 Julij. Rogge f 5.90 a 6.50. — Boekweit f 4 60 a 5.20. — Boter f 0.80 a 0.86 het Ned. pd.

Coevorden, 11 Julij. Rogge f 5.75 a f 6.05. Boekweit f 3.75 a f 4.35. Boter per ned. pd. f 0.60.

OOSTERWOLDE, 11 Julij. Rogge f 6.30 tot f 5.90. — Zandboekweit f 0.00 a f 0.00. — Veenboekweit f 4.90 a f 4.30.

HOOGEVEEN, 12 Julij. Rogge: hoogste f 6,625, laagste f 6,00. Boekweit hoogste f 5,00, laagste f 4,25. — Haver, hoogste f 4,00, laagste f 4,00. Boter per Ned. pd. hoogste f 0.90, laagste f 0.86; per $\frac{1}{4}$ vat hoogste f 36.00, laagste f 32—. — Roggebrood 6 Ned. ponden f 0,44.

AMSTERDAM, 11 Julij. Kamper-Eilands HOOI f $14\frac{1}{2}$ a f 17. — TARWE en ROGGE bij gerijven onveranderd. Tarwe: 133 ℔ jarige bonte Poolsche f 315; 130 ℔ oude dito f 310; 131 ℔ nieuwe dito f 305. Rogge: 125 ℔ jarige Pruissische f 182. — GARST lager afgegeven; 105 ℔ Friesche Winter f 140. — BOEKWEIT onveranderd; 116, 117 ℔ Sleeswijker f 156, 158. — KOOLZAAD hooger betaald nieuw Zeeuwsch £ 2; nieuw Polda f 10, Nieuw Vlaamsch £ 52; op 9 v. Olie in Sept. £ $56\frac{1}{2}$; Oct. £ $57\frac{1}{2}$; Nov. £ 58; April £ 60. — LIJNZAAD in een doen; 111 ℔ Calcutta f 300. — RAAPOLIE dadelijk flaauw, op levering begin markt iets lager, sluit onveranderd bij de slotkoersen van voorgaanden marktdag; op 6 weken f $34\frac{3}{4}$; Vliegend f $33\frac{1}{2}$; Bombay f $32\frac{1}{2}$; 1o. September f 33 $\frac{1}{2}$; October f $33\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$; Nov. en Dec. f $33\frac{1}{2}$ 34. — LIJNOLIE dadelijk in een doen, op levering niet williger; op 6 weken f 33 Vlieg f $31\frac{3}{4}$; 1o. Sept f $31\frac{1}{2}$; Oct, Nov en Dec f 33 $31\frac{3}{4}$. — HENNEPOLIE op 6 weken f $37\frac{1}{4}$; Vliegend f 36 — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 60 a f 66. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f 8 a f $10\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 9 Julij. MOUTWIJN f $14\frac{1}{4}$ per vat contant met zeer weinig verkoopers. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f $17\frac{3}{4}$ a f $18\frac{1}{4}$ per vat contant bij partij

Veemarkten.

GRONINGEN, 12 Julij. De veemarkt was heden ruim voorzien van runderen en de handel vlug, vroegmelkten van f 90 tot f 120 a f 160, melkkoeijen van f 70 tot f 110 f 140; vetten bijna niet ter markt; van schapen was een tamelijke aanvoer en de handel vrij vlug; van varkens was de aanvoer niet zoo groot als de vorige weken, de handel even wel vlug, ouden van f 18 tot f 27 a f 38; biggen van f 5 tot f 12 a f 17.

LONDEN, 11 Julij. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 3735 runderen, 291 kalveren en 28,530 schapen. Men besteedde iets lagere prijzen voor runderen en schapen.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.
AMSTERDAM, 1859.

	pCt.	11 Julij.	12 Julij.		pCt.	11 Julij.	12 Julij.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$63\frac{7}{16}$	$64\frac{1}{2}$	*Polen*,			
—	3	76	$76\frac{5}{8}$	Aand. fl 500	*f*	153	155
—	4	$96\frac{1}{16}$	$97\frac{3}{8}$	Obl.	4	$77\frac{1}{2}$	$80\frac{3}{4}$
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$			*Spanje*, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$31\frac{1}{4}$	$31\frac{5}{8}$
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$126\frac{3}{4}$	128	Obligatien	3	$43\frac{3}{4}$	$44\frac{1}{4}$
O. I. Leening	4	$95\frac{1}{2}$	$96\frac{1}{8}$	Binnenl.	3	$40\frac{7}{8}$	$41\frac{5}{8}$
Aand. H. Spw.				Amortisable			$9\frac{3}{4}$
—— R. ——	$4\frac{1}{2}$			Bewijz. Coup.		$4\frac{1}{2}$	$4\frac{11}{16}$
N. B.	$\frac{1}{2}$			*Oostenrijk*,			
Maats. Weld.				Oblig. Goll	5		
Rusland,				—— ——	4		
Obl Hope	5	$104\frac{1}{4}$	$104\frac{1}{4}$	—— Metal.	5	$53\frac{3}{4}$	$56\frac{3}{4}$
Cert 1831/33	5	$87\frac{1}{2}$	89	— RenteA.	5	70	$73\frac{1}{4}$
Dito 1840	4		86	— Nation.	5	$57\frac{7}{16}$	$60\frac{1}{8}$
—— Stieglitz	4	$84\frac{3}{4}$	$86\frac{1}{2}$	—— ——	$2\frac{1}{2}$	$28\frac{5}{8}$	$29\frac{7}{8}$
—— Nieuwe	4			*Belgie*, Cert.			
—— 5e Serie	5		94	Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{2}$	$52\frac{1}{2}$
—— 1855 6eS,	5	$99\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{2}$	*Portug.*, Obl.	3	43	$44\frac{1}{4}$
—— van Ass	6	64		Brazilien	5	$97\frac{3}{4}$	
				Weener aandeelen	4		

11 Julij. Nationale fondsen waren heden nagenoeg onveranderd; van Buitenlandsche waren alle soorten williger gestemd, inzonderheid echter de Oostenrijksche.

12 Julij. Op vredelievende geruchten vervolgde de markt op nieuw hare vooruitgaande beweging, vooral waren van Nationale fondsen $2\frac{1}{2}$ en 4 pcts. zeer gezocht tot hoogere prijzen; van buitenlandsche sluiten Oostenrijksche 3 pcts. en Pruissische op nieuw 2 pct. hooger.

Gedrukt bij GRATAMA *te Assen.*